

"Sóc un escriptor sense imaginació"

Des del seu apartament d'Alacant, l'escriptor de novel·la negra Douglas Sanderson, més conegut com Martin Brett, parla dels seus llibres i de la seua atzarosa biografia.

En un modest pis prop del castell de Santa Bàrbara a Alacant, viu retirat des de fa més de vint anys l'escriptor de novel·la negra Douglas Sanderson, que sota els pseudònims de Martin Brett i ocasionalment Malcom Douglas, va escriure més de 25 novel·les durant la dècada dels cinquanta i seixanta novel·les que foren publicades als Estats Units, Regne Unit, França, Itàlia, Alemanya i els països nòrdics.

Nascut a Kent (Anglaterra) l'any 1920 però nacionalitzat canadenc, Douglas Sanderson és paradoxalment un autor totalment desconegut al nostre país i la seua obra hi és encara inèdita. Segons el mateix escriptor, la raó és ben senzilla: fa 25 anys, quan va arribar a Alacant i era encara un novel·lista en actiu, la gent llegia poc i no hi havia cap interès pel gènere policíac. Després, quan la novel·la negra es va posar de moda, Douglas Sanderson feia temps que per motius de salut havia abandonat quasi totalment l'activitat literària i l'interès per donar a conèixer la seua obra.

Marí, oficial de la RAF durant la segona guerra mundial, actor i autor teatral, treballador emigrant a Montreal, cantant, locutor, guionista de comèdies radiofòniques i finalment escriptor de novel·la negra, Douglas Sanderson ha volgut viure la vida d'una manera perillosament intensa.

Viatger incansable, va recórrer Mèxic i tot el sud dels Estats Units en una època de conflictes racials, arrossegat per la seua passió pel blues.

Però és al Mediterrani on aquest escriptor va ambientar

algunes de les seues millors novel·les i on va decidir instal·lar-se definitivament.

—*¿Com és va iniciar en el món de la literatura?*

—Després d'haver estat un temps a la marina, vaig entrar amb vint anys en la RAF, l'aviació anglesa, quan ja havia començat la segona guerra mundial. Però per culpa de les innombrables pallses que m'havia donat mon pare durant la meua infantesa, havia perdut un timpà i no vaig passar la inspecció mèdica per a ser pilot de guerra. Em vaig dedicar a escriure, actuar i dirigir comèdies teatrals i revistes per als soldats durant tota la guerra. També feia articles científics per a la revista de la RAF que llavors dirigia James Hadley Chase, que, com saps, és l'escriptor anglès de novel·la negra més conegut. Fou ell, precisament, el que em va aconsellar que havia d'escriure novel·les i no simplement revistes teatrals.

Després de la guerra vaig entrar com a actor en una companyia teatral de Londres, però vaig emigrar ràpidament al Canadà fugint de la meua mare, que s'oposava a la meua carrera artística. A Montreal vaig intentar no morir-me de fam fent els treballs més diversos: obrer d'una factoria de la Kellogg, venedor en una joieria i cantant de cabaret. Pels meus primers contactes amb el món de teatre vaig entrar a treballar a la CBC, la Canadian Broadcasting Corporation, com a guionista de comèdies radiofòniques. Durant catorze mesos vaig escriure una comèdia de mitja hora cada setmana. Vaig fer un primer intent d'escriure una

novel·la, però al sis mesos la vaig deixar perquè estava sota la influència d'altres autors. Ho vaig tornar a intentar i el resultat va ser *Dark passions subdue*, un estudi sobre el puritanisme en l'alta societat de Montreal.

—*Però Dark Passions Subdue, que va rebre una bona acollida de crítica als Estats*

Units i que fou prohibida al Regne Unit pel tractament que fa de l'homosexualitat, no era una novel·la del gènere negre. El seu segon llibre, Hot freeze, traduït a França com Mon cadavre au Canada, ja és un thriller. ¿Per què va començar a escriure novel·les policiaques, un gènere menyspreat encara en aque-

lla època, quan podia haver continuat en la línia del primer llibre?

—Per una aposta de deu dòlars. Curiosament, l'home que vaig utilitzar com a model per a construir el protagonista de la meua primera novel·la, vingué a casa poc temps després de la publicació del llibre i em

Abans de començar a escriure *Hot freeze*, vaig conèixer alguns membres de la Policia Muntada del Canada per tal de documentar-me sobre el tema del qual volia escriure: un assumpte de narcòtics a la província del Quebec. Dos mesos després, quan ja havia acabat el llibre, els meus editors no

escriure tres o quatre novel·les més, ambientades totes a Montreal. Les descripcions que fa dels baixos fons de la ciutat, del seu clima de marginalitat i violència, no es corresponen amb la idea molt estesa d'una societat canadenca rica i civilitzada on no hi ha criminalitat.

constant de la meua obra.

—Després de la segona novel·la de Mike Garfin, *The darker traffic*, escriu *Prey by night*, una història de contraban entre el sud d'Espanya i el nord d'Àfrica. Vindran després altres llibres ambientats a França, Itàlia o Iugoslàvia. ¿Perquè va abandonar Mike Garfin per escriure novel·les negres situades al Mediterrani?

—He de confessar-te una cosa: sóc un escriptor sense imaginació, que sols escriu sobre els llocs i les persones que ha conegut. Mike Garfin, per exemple, està inspirat en un caporal de la Policia Muntada que coneixia prou. Quan vaig començar a viatjar pels Estats Units i després pel Mediterrani, Mike Garfin ja no tenia sentit perquè jo ja no era a Montreal. He viscut en algunes ciutats del Mediterrani com Salern o Carcassona, on he trobat personatges singulars i bones històries per contar.

—En una de les seues novel·les, *Ther stubborn unlad*, publicada a la "Série Noire" com *Cinematélices*, descriu molt bé el món marginal que envolta la indústria del cinema de Hollywood. Pel que sembla, és un món que ha conegut prou. ¿Com és que no s'ha adaptat al cinema algun dels seus llibres?

—Un director de Hollywood, Marion Gering, va tenir una opció de compra sobre *Prey by Night*, un dels llibres meus que més s'ha venut. Però com era ja un director en decadència, la pel·lícula no es va realitzar finalment.

Algunes televisions europees, però, sí que han adaptat obres meues. La BBC va fer un telefilm amb *Night of the horns*, una de les poques novel·les meues que no s'han traduït al francès. L'any 74 la televisió francesa va fer una cosa pareguda i adaptà *As-tu vu Carcassone*. Dissortadament no he tingut oportunitat encara de veure aquests telefilms.

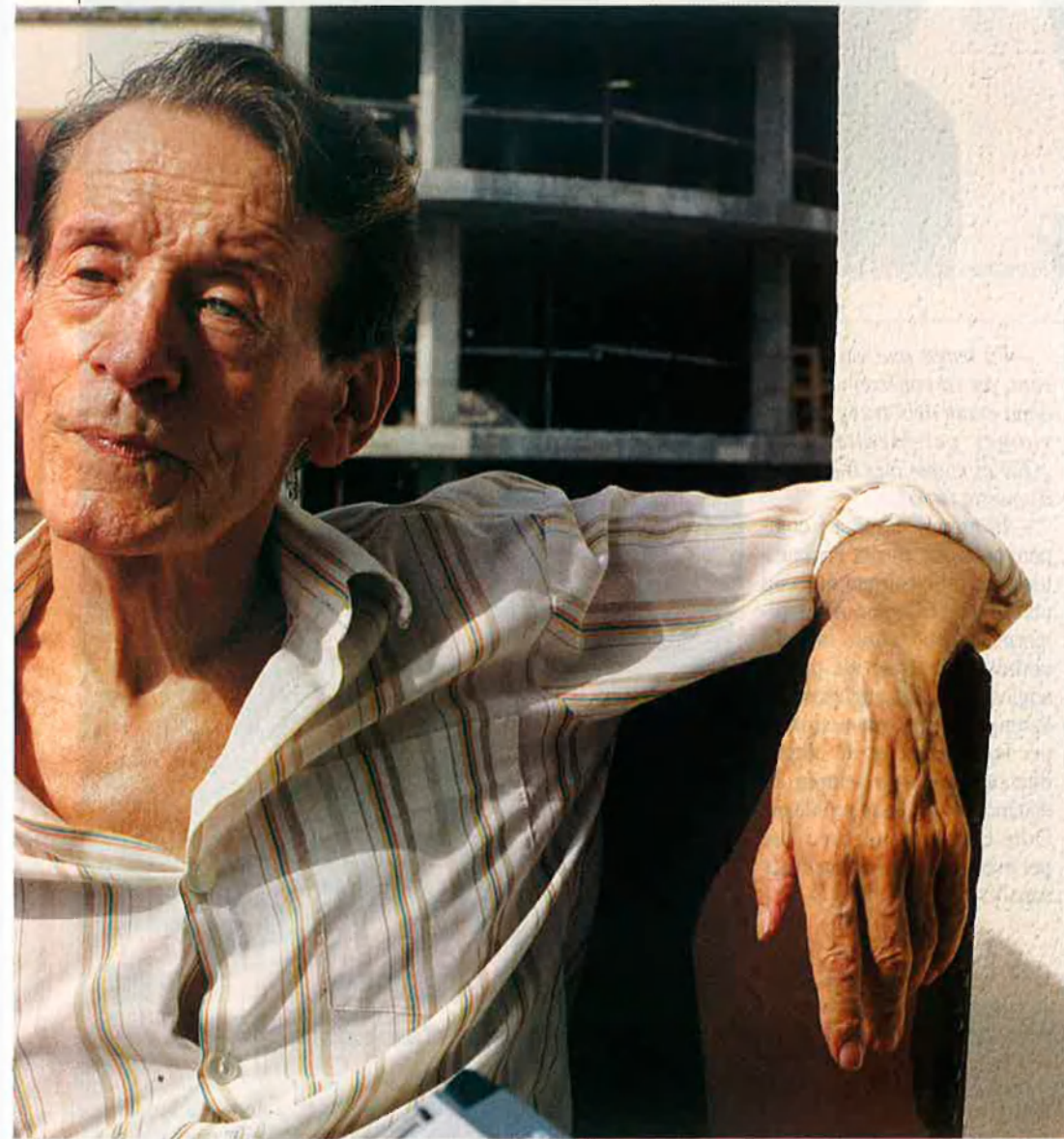
va dir: "Mickey Spillane l'autor de *Mike Hammer*, ha venut 32 milions d'exemplars dels seus llibres. Em jugue 10 dòlars a què tu no pots escriure un thriller com ell.

Vaig acceptar l'aposta encara que no havia llegit cap thriller en ma vida. Vaig anar a un *drugstore* per fullejar-ne alguns i fer-me'n una idea.

volien que jo firmara un thriller perquè ja havia guanyat un prestigi com a escriptor seriós amb la meua primera novel·la. Per això vaig trobar el pseudònim de Martin Brett, sota el qual he escrit la majoria dels meus llibres posteriors.

—Amb el protagonista de *Hot freeze*, Mike Garfin, va

—Als anys cinquanta, Montreal era un lloc conflictiu amb un tràfic de drogues considerable, com en tota ciutat portuària. La gent té una idea equivocada del que és el Canadà. Als baixos fons de Montreal vaig descobrir que el narcotràfic ja era un activitat molt rendible. D'aleshores ençà les drogues han estat una temàtica

Sanderson, anys 50. L'època d'actor.

—L'afició a l'alcohol ha estat una constant en la vida d'una gran part dels escriptors més coneguts de novel·la negra. Raymond Chandler, Dashiell Hammett o Chester Himes van portar una relació conflictiva amb la beguda. Vostè també ha estat un bon bevedor, ¿Per què creu que beuen tant els escriptors d'aquest gènere?

—Beure és una forma de fugir dels teus personatges i dels seus problemes quan estàs escrivint una història. Cal dir també que, com tinc una part de sang irlandesa, sempre m'ha agradat la beguda. Els irlandesos, ja saps, són bons bevedors i grans xarradors, però a vegades no tenen mesura.

—Fa temps que viu a Alacant, on va conèixer la seua dona en un dels seus primers viatges pel Mediterrani. ¿Què és el que més li agrada d'aquesta terra?

—El grau d'intimitat i companyonia que es pot arribar a tenir en cinc minuts amb un taxista o un cambrer. Al Mediterrani la gent és més oberta i comunicativa que als països anglosaxons. Els anglesos, per exemple, viuen obsessionats per les diferències de classe, intentant mantenir sempre les distàncies i els seus privilegis. Odie els anglesos, crec que per això em vaig nacionalitzar canadenc.

Lluc Soler

Douglas Sanderson, Martin Brett o Malcom Douglas: un explorador d'ambients sòrdids i exòtics.

Al nostre país cap editor sembla haver-se interessat per publicar algun títol de l'extensa i variada obra de Douglas Sanderson. El seu amic Marcel Duhamel, fundador i director de la prestigiosa col·lecció de Gallimard "La Série Noire", va publicar quasi totes les seues novel·les. Sols va desestimar la traducció d'alguna de tema massa polèmic per a l'època

com *I have a bar*, on es narren les activitats il·legals dels OAS a Alacant durant l'època de la descolonització d'Algèria. Claude Mesplede i Jean Jacques Scheleret, autors del més complet diccionari d'autors de novel·la negra, *S.N. Voyage au bout de la noire*, han definit encertadament l'obra de Douglas Sanderson: "La brutalitat és una de les característiques dominants de

les seues narracions, on es complau a posar en escena personatges sòrdids i amorals".

Homosexuals, drogaaddictes i alcohòlics són alguns dels personatges habituals als seus llibres. Però la característica més definitiva de la seua obra es la d'haver situat les seues històries en llocs tan poc usuals per al lector de novel·la negra com pot ser

Montreal, Salem, Carcassona, Tànger, Rijeka o el mateix Alacant dels anys cinquanta.

Douglas Sanderson ha publicat a Europa tots els seus llibres sota el pseudònim de Martin Brett, però també ha emprat el de Malcom Douglas en alguns casos, com en l'edició sueca d'*À boulets rouges* (*Prey by night*) de la qual va vendre sorprenentment 60.000 exemplars.